

Naar eerlijke en moderne belastingen

Vincent Van Peteghem
Vice-eerste minister
Minister van Financiën

ABSTRACT

Dit artikel is gebaseerd op de uiteenzetting van Vice-eerste minister en minister van Financiën Vincent Van Peteghem voor het Belgisch Financieel Forum op 11 januari 2023 in Kortrijk.

Waarom is en fiscale hervorming nodig?

Het is overduidelijk dat wie in België werkt te veel belastingen betaalt. België is voor de gemiddelde werknemer binnen de OESO de onbetwiste koploper met 52,6% wanneer men de inkomensbelasting en de sociale zekerheidsbijdragen van de werknemer en werkgever optelt. Binnen de Europese Unie is de belasting in percent van de totale belastingdruk zeer oneerlijk verdeeld: de belasting op arbeid overschrijdt 50%, maar de belasting op consumptie met iets minder dan 25% is de laagste van de EU, terwijl de belasting op het vermogen eveneens flirt met 25%. Dergelijke opsplitsing is demotiverend en complex, maar ook allerminst toekomstgericht. Voor dat laatste blijkt dat België nog altijd veel meer subsidies geeft aan fossiele brandstoffen dan aan hernieuwbare energie.

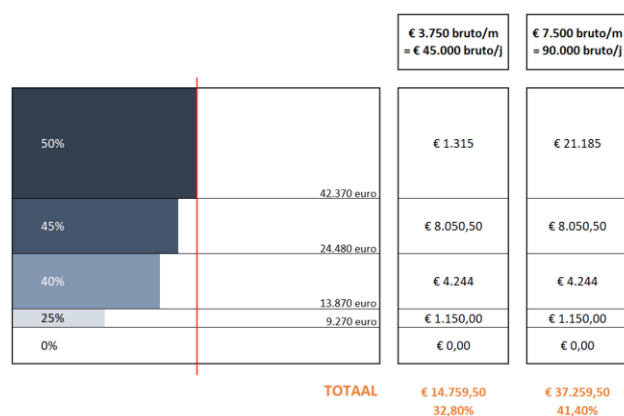
Waar gaan we naartoe?

De blauwdruk voor de hervorming van de personenbelasting focust zowel op de activiteits- en vervangingsinkomsten als op de vermogensinkomsten en de consumptiebelasting. De basisfilosofie is het geheel eenvoudiger en eerlijker te maken: inkomen uit arbeid wordt lager en progressief belast terwijl inkomen uit vermogen aan een eerlijk en vast tarief wordt belast. De vorm van je relatie bepaalt niet langer hoeveel belastingen je betaalt. Personen die zorgen, worden ondersteund. Gezonde en duurzame keuzes worden eveneens gestimuleerd.

Hoe hervormen we de lasten op arbeid?

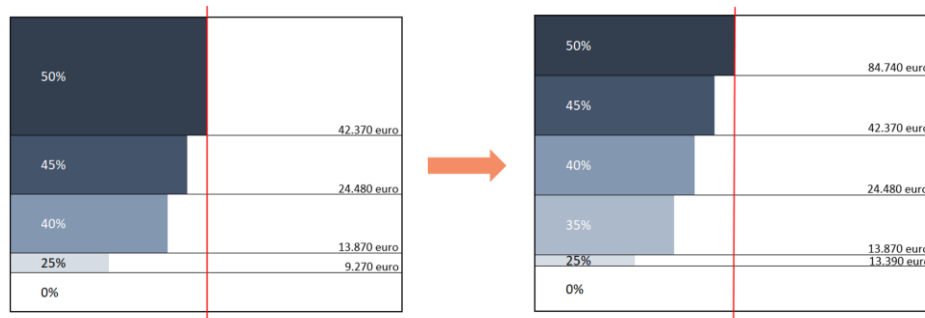
Op dit ogenblik heeft iedereen recht op een gelijke belastingvrije som en die kan verhoogd worden in functie van het aantal personen ten laste. De inkomsten boven deze belastingvrije som worden progressief belast in belastingschijven van 25% tot maximaal 50%. De berekende belasting kan verminderd worden naargelang de uitgaven die de belastingplichtige heeft gedaan recht geven op een belastingvermindering.

Berekening personenbelasting vandaag

Het **basisprincipe** van de hervorming van de lasten op arbeid is dat **wie werkt netto meer overhoudt**. De belastingvrije som van 9.272 euro wordt verhoogd tot 13.390 euro, zijnde het niveau van het leefloon voor een alleenstaande. Om te vermijden dat men te snel in de hoogste belastingschijf komt, worden de tarieven verlaagd en wordt een extra belastingschijf gecreëerd; hierdoor versterkt de progressiviteit. De bijzondere bijdrage sociale zekerheid, die in 1994 werd ingevoerd als crisisbijdrage door de hoogste lonen, zal worden geschrapt omdat die nu in feite een bijkomende belasting op de lage en middellonen is geworden en dus meer werken ontmoedigt.

Het systeem na de hervorming

Berekening personenbelasting na de hervorming

	€ 3.750 bruto/m = € 45.000 bruto/j	€ 7.500 bruto/m = 90.000 bruto/j
50%	€ 0	€ 2.630
45%	€ 1.183,00	€ 19.655,50
40%	€ 7.156	€ 7.156
35%	€ 3.713,50	€ 3.713,50
25%	€ 120,00	€ 120,00
0%	€ 0,00	€ 0,00
TOTAAL	€ 12.173,00 27,10%	€ 32.686,00 36,30%

Maar de lasten op arbeid worden ook **gemoderniseerd**:

- Zoveel mogelijk fiscale verschillen tussen koppels en alleenstaanden worden weggewerkt omdat alleenwonenden zowat 45% van de Belgische huishoudens uitmaken. Dit zal gebeuren via de uitdoving van de huwelijkscoëfficiënt over een lange periode, met toeslagen voor alleenstaanden én de uitdoving van het systeem van onderhoudsuitkeringen. Dit is namelijk onrechtvaardig is ten aanzien van samenwonende ouders, en door niet-aangifte is het voornamelijk een kost voor de samenleving, en bijgevolg geen neutrale oefening.
- Zorg dragen wordt ondersteund via een gelijke toeslag op de belastingvrije som voor elk kind, met extra ondersteuning voor werkelijk alleenstaande ouders. Dit impliceert een vereenvoudiging ter

vervanging van de exponentieel stijgende bedragen in functie van het aantal kinderen. Maar ook de fiscale aftrekbaarheid van opvangkosten zal verhoogd worden. De ambitie is ook een automatische rechtentoekenning te realiseren. Verder willen wij het bijklossen aanmoedigen: wie tot 6000 euro per jaar inkomsten bijverdient, zal worden vrijgesteld van belastingen.

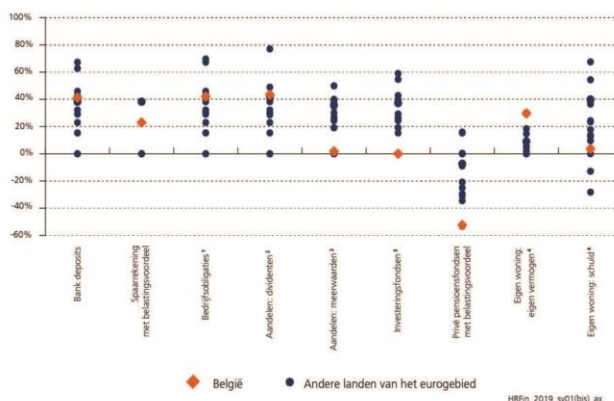
Hoe maken we de lasten op arbeid **eerlijker**? We zullen een drietal pistes volgen:

- Het knippen in de uitzonderingen zodat zowat 1 op de 4 codes op de belastingbrief kunnen geschrapt worden. Trouwens, ervaring wijst uit dat 80% van de mensen hooguit 20 codes gebruiken en dat er tientallen codes zijn die door minder dan 0,01% van de mensen worden gebruikt.
- Loon in centen wordt de norm, met uitzondering van de maaltijdcheques. Hierdoor bouwt men meer sociale rechten op en krijgt men meer vrijheid in zijn of haar uitgaven.
- Schijnzelfstandigheid om fiscale redenen moet worden gestopt en gunstregimes moeten teruggebracht worden tot datgene waarvoor ze bedoeld zijn. Zo beschermen we de mensen die terecht gebruik maken van deze regimes en wordt misbruik tegengegaan.

Hoe hervormen we de lasten op vermogen?

Inkomen uit vermogen wordt veel vrijblijvender behandeld dan inkomen uit arbeid. Voor sommige beleggingsproducten is België een belastingparadijs. Het principe is dat fiscaliteit geen invloed zou mogen hebben op spaar-, beleggings- en investeringsbeslissingen.

Hoe worden lasten op vermogensinkomsten vandaag berekend?

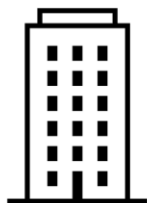
Vermogen komt voort uit inkomsten waar je al belastingen op hebt betaald. De focus is dus het belasten van inkomsten uit vermogen, niet het vermogen op zich. Fiscaliteit moet neutraal zijn. Hierdoor kan het vaste tarief omlaag. Dit betekent dat alle vermogensinkomsten op eenzelfde manier worden belast aan eerlijke, evenredige tarieven.

De bedoeling is ook om iedereen een kans te geven om vermogen op te bouwen. Daarom wordt voorzien in een belastingvrij bedrag en wordt de behandeling van vermogensinkomsten vereenvoudigd. Zo wordt de eigen woning beschermd.

Belasting van vermogensinkomsten wordt ook **eerlijker** door het feit dat we **fiscaliteit neutraal** maken. Het vermogen op zich wordt niet belast. Gerealiseerde meerwaarden zouden belast worden aan 15% en minderwaarden zijn aftrekbaar. De bestaande belasting op vermogen of vermogenstransacties dooft uit. Ten slotte moet iedereen de kans krijgen om het wettelijk pensioen te versterken met een fiscaal voordelig aanvullend pensioen via een veralgemeende toegang tot de tweede pijler waarvoor wel een individueel plafond voor het fiscaal voordeel wordt ingebouwd. Zo vermijden we excessen en kan de betaalbaarheid worden gegarandeerd.

Hierdoor kunnen de lasten op vermogensinkomsten ook worden **verlaagd**. De roerende voorheffing daalt van 30% naar 25%. Een jaarlijkse algemene vrijstelling van 6.000 euro voor inkomsten uit vermogen impliceert dat de kleine spaarder, belegger of investeerder niet wordt geraakt.

Het wordt eerlijker, moderner en vaak voordeliger

KI: 750
Huurprijs: 750 euro

Vandaag: 993 euro
Hervorming: 75 euro

KI: 750
Huurprijs: 1000 euro

Vandaag: 993 euro
Hervorming: 600 euro

KI: 500
Huurprijs: 1500 euro

Vandaag: 660 euro
Hervorming: 1650 euro

Op basis van berekeningen voor verhuurders met een inkomen van 3750 euro bruto per maand

De **modernisering** van de inkomsten uit vermogen wordt gerealiseerd door op federaal niveau het belastingvrij houden van de eigen woning in te voeren. Ook wordt fors ingezet op het verduurzamen van ons vastgoedpatrimonium, op het bestrijden van vastgoedspeculatie en het stimuleren van een betere woonkwaliteit voor de huurders. De federale woonbonus wordt geschrapt en er wordt rekening gehouden met de meerwaarden op de verkoop van een niet-eigen woning. Bovendien wordt er gewerkt met werkelijke huurinkomsten aan 25%, maar kosten ter verbetering van de woning zijn aftrekbaar. Met een eenvoudige forfaitaire onkostenaftrek van 30% en de voetvrijstelling van 6.000 euro, wordt de kleine investeerder niet geraakt.

Hoe de lasten op consumptie hervormen?

Het huidige btw-stelsel is vrij complex met 3 tarieven: 21%, 12% en 6%. Welke producten worden belast is dikwijls afhankelijk van wat Europa oplegt. Toch zijn er verschillende anomalieën ontstaan. Maar lasten op consumptie zijn voor iedereen gelijk en zijn de belastingen waar iedereen zelf het meest controle over heeft.

Voor de hervorming wordt het principe “**de vervuiler betaalt**” gehanteerd en worden de **maatschappelijke kosten van consumptie** in rekening gebracht. Op levensnoodzakelijke producten zou geen belastingen meer moeten betaald worden. De bedoeling is de btw-tarieven te vereenvoudigen en gezonde en duurzame keuzes aan te moedigen.

Het **eerlijker** maken van de lasten op consumptie betekent een harmonisering van de verlaagde btw-tarieven van 6% en 12% in een nieuw btw-tarief van 9%. Het normale tarief van 21% blijft behouden. Wat de maatschappelijke kosten van consumptie betreft, worden de accijnzen op tabak uitgebreid, worden een CO₂-heffing en kerosinetaks ingevoerd en zal een Btw-tarief gelden op vliegtuigtickets. Kwetsbare gezinnen zullen kunnen genieten van een eco-belastingkrediet dat gefinancierd wordt door de CO₂-heffing. Om de transportsector te stimuleren tot duurzame innovatie zal het voordeel voor professionele diesel gradueel worden verlaagd.

De **verlaging** van de lasten op consumptie zal onder meer tot gevolg hebben dat er op groenten, fruit, geneesmiddelen, pampers en andere producten voor intieme hygiënische bescherming, maar ook voor openbaar vervoer, een nultarief voor btw zal gelden, naast de permanente verlaging van het btw-tarief op elektriciteit, evenwel in combinatie met een accijnshervorming. Daarnaast heeft Europa beslist dat vanaf 2030 aardgas, steenkool en brandhout aan het normale btw-tarief moeten belast worden.

De **modernisering** houdt in dat duurzame en toekomstgerichte keuzen zullen gestimuleerd worden. Fietsen wordt voor zowel werkgever als werknemer interessanter. Zero-emissie bedrijfswagens worden het gewone normaal en de regels voor de tankkaarten zullen worden aangepast. Het verlaagde btw-tarief voor de afbraak en heropbouw van de enige en eigen woning wordt verlengd.

Ondernemerschap wordt actief ondersteund

Zo zal de vennootschapsbelasting voor kmo's verlaagd worden van 20% naar 15%. De belastingschijf waarop dit verlaagde tarief van toepassing, stijgt van 100.000 euro naar 200.000 euro. Dit impliceert dat er meer winst in de vennootschap kan blijven zodat die productief kan worden ingezet. Daarnaast zal een actief ondernemerschap worden beloond met een bijzondere vrijstelling van de meerwaarden op aandelen als de vennootschap met behoud van haar activiteit wordt overgedragen. In een internationaal kader wordt ook een minimumbelasting voor multinationals ingevoerd.

Besluit

Wat de lastenverlaging betreft zijn we ambitieus, maar ook moedig in compensaties. Dit getuigt van politieke verantwoordelijkheid. We hebben een visie ontwikkeld met de blik op 2030. Het geheel is budgettair neutraal. Het maakt deel uit van een totaalpakket van hervormingen. Het is een zeer degelijke basis voor een ernstig kerntakendebat.